

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 4 maart 2016 houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid
- Definitieve goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1 Situering van de maatregel

Het Vlaamse Gewest werd met de zesde staatshervorming op 1 juli 2014 bevoegd voor een aantal doelgroepmaatregelen, zoals de vermindering van de werkgeversbijdragen en de activering van de uitkeringen.

Het nieuw Vlaams doelgroepenbeleid, in voege getreden op 1 juli 2016, omvat doelgroepverminderingen voor 55-plussers, laag- en middengeschoolde jongeren en de Vlaamse Ondersteuningspremie voor personen met een arbeidshandicap.

De Vlaamse Regering heeft op 13 juli 2018 principiële volgende maatregelen ter versterking van dit doelgroepenbeleid goedgekeurd (VR 2018 1307 DOC.0793 – 1 BIS, VR 2018 1307 DOC.0793 – 2 BIS):

- het verhogen van de doelgroepvermindering voor zittende 60-plussers van 1.150 euro naar 1.500 euro/kwartaal;
- de vrijstelling van werkgeversbijdragen bij de aanwerving van niet-werkende werkzoekende 55-plussers gedurende 2 jaar;
- het uitbreiden van het bereik van de doelgroepvermindering voor oudere werknemers door het aanpassen van het loonplafond;
- de vrijstelling van werkgeversbijdragen bij de aanwerving van laaggeschoolde jongeren voor 2 jaar;
- het uitbreiden van de ondersteuning van personen met een indicatie arbeidshandicap via een Vlaamse Ondersteuningspremie met een tijdelijk karakter;
- het aantrekkelijker maken van de Vlaamse Ondersteuningspremie voor zelfstandigen.

Over deze maatregelen werd het advies van de SERV en de Raad van State ingewonnen. De ingewonnen adviezen worden hieronder besproken.

1.2. Advies van de SERV

Op 31 augustus 2018 werd het advies van de SERV in verband met de versterking van het Vlaams doelgroepenbeleid ontvangen. Ze vinden de voorliggende voorstellen een logische keuze binnen het Vlaams doelgroepenbeleid zoals dit door het decreet van 4 maart 2016 is vormgegeven.

Ze vinden het positief dat er voor laaggeschoolde jongeren gekozen wordt voor een volledige vrijstelling van de werkgeversbijdragen. Ze vragen om onderzoek te doen naar de oorzaken van het significante verschil in opname door de midden- en laaggeschoolden en verwijzen naar het lopende VIONA-onderzoek hierover.

De SERV kan zich vinden in de versterkende maatregelen voor de doelgroepvermindering voor 55-plussers, in het bijzonder de vrijstelling van de werkgeversbijdragen bij de aanwerving van niet-werkende werkzoekende 55-plussers. Ze vragen zich wel af hoe differentiatie kan worden bewerkstelligd zodat bepaalde doelgroepen niet worden uitgesloten. Daarom vragen ze om onderzoek te doen naar incentives en drives bij de aanwerving van 60-plussers in de lopende VIONA-onderzoeken.

De SERV is ook positief over de uitbreidingen van de Bijzonder Tewerkstellingsondersteunende maatregelen voor personen met een arbeidshandicap (BTOM). Hierbij formuleren ze een aantal opmerkingen:

- Ze hebben vragen bij de praktische haalbaarheid van het beheer van het arbeidsgereedschap en de -kledij door de VDAB.

Deze bekommernis wordt opgenomen binnen de provinciale werking van de dienst arbeidsbeperking van VDAB.

- De SERV wenst te worden betrokken bij het uitwerken van het toepassingsgebied van de tijdelijke VOP. Ze wijzen er op dat het niet de bedoeling kan zijn dat de personen die vandaag recht hebben op een VOP worden geïndiceerd als personen met een recht van bepaalde duur.

De VDAB werkt samen met een groep van medische experts om deze lijst vast te stellen. De lijst zal voorgelegd worden aan de Raad van Bestuur van VDAB voor advies en nadien vastgelegd in een ministerieel besluit.

- In artikel 29 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap wordt de aanvraag- en toekenningsprocedure van de premie bij het Departement Werk en Sociale Economie beschreven. Aan dit artikel worden een aantal wijzigingen aangebracht waar de sociale partners meer duiding bij wensen.

Er kan verduidelijkt worden dat werkgevers via een verklaring op eer moeten bevestigen dat hun werknemer al het recht bij VDAB heeft aangevraagd.

- Verder hebben we in dit artikel een paragraaf toegevoegd om werkgevers te vragen het Departement Werk en Sociale Economie op de hoogte te brengen bij elke wijziging die een impact kan hebben op de toekenning van de VOP. De SERV merkt op dat dit soms moeilijk kan zijn voor werkgevers, aangezien zij niet steeds op de hoogte zijn van een wijzigende gezondheidssituatie van de werknemer.

Om tegemoet te komen aan het advies van de SERV werd artikel 29, 2° van het voorliggend besluit verduidelijkt.

- De sociale partners vragen meer toelichting bij het budget voor de VOP voor zelfstandigen.

Dit budget wordt niet apart geraamd, gezien het beperkt aantal premies voor zelfstandigen in het totaal aantal VOP. Zoals in de nota bij de principiële goedkeuring toegelicht verwachten we dat we de toename van het aantal premies kunnen opvangen binnen de huidige provisie.

Doorheen het advies van de SERV verwijzen de sociale partners naar een aantal belangrijke onderzoeksvragen.

Zoals bij de goedkeuring van het doelgroependecreet werd overeengekomen, wordt aan deze maatregelen een evaluatiekader gekoppeld. Binnen VIONA werd een evaluatie-onderzoek gepland. De startvergadering voor het onderzoek naar de evaluatie van het doelgroepenbeleid had plaats op 25 september 2018. De resultaten van het onderzoek worden eind 2019 verwacht. Het advies van de sociale partners werd aan de onderzoekers bezorgd zodat deze en volgende vragen in de mate van het mogelijke ook kunnen meegenomen worden. De sociale partners maken ook deel uit van de begeleidingsgroep bij de studie.

Ten slotte staan de sociale partners erop dat het Departement Werk en Sociale Economie de mogelijkheden tot automatische toekenning van de doelgroepverminderingen en ondersteuningsmaatregelen voor personen met een arbeidshandicap zo snel mogelijk invoert en hierover helder en gericht communiceert naar de doelgroepen.

Er moet echter op gewezen worden dat bij doelgroepverminderingen het de werkgever vrij staat om per kwartaal te kiezen welke vermindering van werkgeversbijdragen hij wenst in te zetten (vb. eerste aanwervingen of Vlaamse doelgroepvermindering). Het automatisch toekennen van rechten vraagt dan ook een aanpassing van de multifunctionele aangifte, maar zou ook een beperking van de keuzevrijheid van de werkgever inhouden. Ook voor personen met een arbeidshandicap is het niet evident om te komen tot een automatisch toekennen van rechten. De toekenning van rechten op ondersteuning wordt in twee stappen toegekend. Eerst wordt vastgesteld dat de persoon een indicatie arbeidshandicap heeft. De persoon kan dit zelf aangeven of de consulent kan nader onderzoek vragen. In een tweede stap wordt dan het recht op ondersteuning via een bijzonder tewerkstellingsondersteunende maatregel bekeken. Aangezien dit recht afhankelijk kan zijn van de job of werkplek, bijvoorbeeld aangepaste arbeidskledij, is het moeilijk om een dergelijke database te hebben.

Ondanks deze moeilijkheden om te komen tot een automatische toekenning streven we wel naar een heldere communicatie naar de doelgroep, de werkgevers en de intermediairen.

Op de VESOC-werkgroep van 26 september 2018 werd gesignaleerd dat de eindejaarspremie van de uitzendkrachten niet in het vierde kwartaal van het jaar, maar pas in het eerste kwartaal van het volgende jaar wordt uitbetaald. Dit werd vastgelegd in de cao van 19 april 2016 betreffende de eindejaarspremie van de uitzendkrachten.

Opdat deze sector ook van de verhoging van het loonplafond voor de doelgroepvermindering 55-plussers zou kunnen genieten, passen we artikel 3 aan. Het loonplafond voor de uitzendsector wordt aangepast in het eerste kwartaal, en dit vanaf het eerste kwartaal 2020.

1.3 Advies van de Raad van State

Het advies van de Raad van State nr.64.232/1 werd ontvangen op 12 oktober 2018.

De Raad van State merkte op dat in de aanhef van het voorontwerp van besluit onnodig naar een aantal artikelen van het doelgroependecreet wordt verwezen. Deze artikelen worden geschrapt in de aanhef van voorliggend ontwerp van besluit.

De Raad van State formuleert een aantal bemerkingen op het vlak van het territoriaal aanknopingspunt en verwerking van de persoonsgegevens.

Wat de verwerking van persoonsgegevens betreft, gaat het in het voorliggende ontwerp om technische wijzigingen die geen impact hebben op de verwerking van persoonsgegevens. Om deze reden achten we het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit niet noodzakelijk.

Voor de doelgroepverminderingen zijn de VDAB en RSZ bij de beraadslaging nr. 16/33 van 5 april 2016, gewijzigd op 8 november 2016, gemachtigd om persoonsgegevens uit te wisselen. Er zijn geen wijzigingen op vlak van gegevensuitwisseling of verwerking van persoonsgegevens. Voor de VOP verwijzen we naar de beraadslaging nr. 16/014 van 1 maart 2016 en beraadslaging VTC nr. 20/2016 van 25 mei 2016.

Ingevolge de opmerking over de verordenende bevoegdheid van de VDAB wordt artikel 4, eerste lid, 1° en 2° aangepast. De Raad van bestuur zal een advies formuleren zodat de criteria in een ministerieel besluit kunnen vastgelegd worden.

1.4 Technische aanpassingen

Na de principiële goedkeuring bleken een aantal technische wijzigingen noodzakelijk:

- toevoegen van de gespecialiseerde beroepsverkennde stage aan de werkplekinstrumenten (aanpassing artikel 5, 9°),
- verduidelijking dat het om de begeleiding op de werkplek gaat bij leerlingen in alternerende opleidingen (artikel 7),
- toevoegen van het reglementaire kader van wijk-werkers (artikel 21),
- verduidelijking van artikel 40. Werkgevers die nu reeds beroep doen op de doelgroepvermindering genieten vanaf 1 januari 2019 van de aangepaste bedragen en dit voor de duurtijd die hen nog rest.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP (pro memorie)

De weerslag op de begroting werd behandeld in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring (VR 2018 1307 DOC.0793 – 1 BIS).

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN (pro memorie)

De weerslag op de lokale besturen werd behandeld in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring (VR 2018 1307 DOC.0793 – 1 BIS).

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN (pro memorie)

De weerslag op het personeelsbestand en -budgetten werd behandeld in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring (VR 2018 1307 DOC.0793 – 1 BIS).

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING (pro memorie)

De kwaliteit van de regelgeving werd behandeld in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring (VR 2018 1307 DOC.0793 – 1 BIS).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 4 maart 2016 houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor tewerkstellingsbeleid, te belasten met de uitvoering van de beslissing.

De Vlaamse minister van WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT
Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 4 maart 2016 houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid;
- het advies van de SERV dd. 31/08/2018;
- het advies van de Raad van State dd. 12/10/2018.